ಬಾಳೆಯ ಸಿಗಾಟೋಕಾ ಎಲೆ ಚುಕ್ಕೆ ರೋಗದ ಹತೋಟಿ

ಅತಿ ಪುರಾತನ ಹಣ್ಣಿನಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಳೆಯು ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳೆಯಾಗಿದೆ. ಮಾವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬಾಳೆಯು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಹಣ್ಣಿನ ಬೆಳೆಯಾಗಿದ್ದು ಇದನ್ನು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯಾಗಿಯೂ (ಗಿಡದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಒಂದಲ್ಲಾ ಒಂದು ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ) ಮಾನವ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಸಾವಿರ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದು, ತುಂಗಭದ್ರ ಮತ್ತು ವರದಾ ನದಿಗಳ ಸಂಗಮ ಫಲವತ್ತಾದ ಮಣ್ಣು ಈ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಲು ಅನುಕೂಲ ವಾಗಿದೆ. ಬೆಳೆ ಬದಲಾವಣೆ ಅನಿವಾರ್ಯ ವಾದಾಗ ಟ್ರೈಯಲ್ ಆ್ಯಂಡ್ ಎರರ್‌ನಂತೆ ಸುಮಾರು 6-7 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬಾಳೆ ಬೆಳೆದು ಸಿಹಿ ಕಹಿ ಅನುಭವ ಗಳಿಂದ ಮೂರು ವರ್ಷ ಗಳಿಂದೀಚೆಗೆ ಬಾಳೆಯ ಬೆಳೆ ಈ ನೆಲಕ್ಕೆ ಈ ಜನಕ್ಕೆ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿದೆ. ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆಗೆ ಎಡೆಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ರೋಗದ ಲಕ್ಷಣಗಳು

ಈ ರೋಗವು ಗಿಡದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಯಾವುದೇ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದು, ಸರ್ಕೋಸ್ಪೋರಾ ಎಂಬ ಶಿಲೀಂದ್ರವು ಈ ರೋಗದ ಉಲ್ಬಣಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ರೋಗದ ಮೊದಲ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕಂದು ಬಣ್ಣದ ಉದ್ದನೆಯ ಚುಕ್ಕೆಗಳು ಎಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕಾಣಲಾರಂಭಿಸುತ್ತವೆ. ಕ್ರಮೇಣ ಇಂತಹ ಅನೇಕ ಚುಕ್ಕೆಗಳು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಕೂಡಿ ಬೂದಿ ಮಿಶ್ರಿತ ಕಂದು ಬಣ್ಣದ ತ್ರಿಕೋನಾಕೃತಿಯ ಚುಕ್ಕೆಗಳಿಗೆ ಪರಿವರ್ತನೆ ಹೊಂದಿ ಎಲೆಗಳ ಉದ್ದಗಲಕ್ಕೂ ಹರಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಇವು ಮೊದಲು ಕೆಳ ಎಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ನಂತರ ತೋಟದಲ್ಲಿನ ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಮೇಲಿನ ಎಲೆಗಳಿಗೆ ಪಸರಿಸುತ್ತವೆ. ರೋಗದ ತೀವ್ರತೆ ವಿಪರೀತವಾದಾಗ ಎಲೆಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣ ಹಳದಿ ಮಿಶ್ರಿತ ಕಂದು ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ಒಣಗಲಾರಂಭಿಸು ತ್ತವೆ. ಕಾಯಿಗಳು ಸಣ್ಣದಾಗಿದ್ದು ಗೊನೆಯ ಗಾತ್ರ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಈ ರೋಗಕಾರಕ ಶಿಲೀಂದ್ರ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ವಾತಾವರಣದ ಉಷ್ಣತೆ (20-20 ಸೆ) ಮತ್ತು ಶೇ. 90 ಆರ್ದ್ರತೆ ಉತ್ತೇಜನಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದು, ಬಾಳೆತೋಟದಲ್ಲಿ ಇರುವ ತೇವಾಂಶವು ಈ ರೋಗದ ಹರಡುವಿಕೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ರೋಗ ಪೀಡಿತ ಎಲೆಗಳನ್ನು ಗಿಡದಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಡುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಗಿಡಗಳ ಬುಡದಲ್ಲಿಯೇ ಹಾಕುವುದರಿಂದ ರೋಗವು ತೀವ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಹರಡಿ ಇಳುವರಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹಾನಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ರೋಗಪೀಡಿತ ಎಲೆಗಳ ಗಿಡಗಳಲ್ಲಿ ಪತ್ರ ಹರಿತ್ತಿನ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ದ್ಯುತಿಸಂಶ್ಲೇಷಣೆ ಕ್ರಿಯೆ ಕುಂಠಿತಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಗಿಡಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಪೂರೈಕೆಯಾಗದೆ, ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕುಂಠಿತವಾಗಿ ಗೊನೆಯಲ್ಲಿ ಚಿಪ್ಪಿನ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದಲ್ಲದೇ (5-6) ಕಾಯಿಗಳು ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಧಾರಣೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ರೋಗ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ರಮಗಳು

1) ರೋಗಪೀಡಿತ ಎಲೆಗಳನ್ನು ಕಂಡ ತಕ್ಷಣವೇ ಕತ್ತರಿಸಿ ಬದುವಿನಲ್ಲಿ ಸುಡಬೇಕು.
2) ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೇವಾಂಶವು ಈ ರೋಗದ ಪಸರುವಿಕೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ತೋಟದಲ್ಲಿ ನೀರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಸಿದು ಹೋಗುವಂತೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು ಸೂಕ್ತ.
3) ಪ್ರತಿ ಗಿಡಕ್ಕೆ 2-3 ಕೆ.ಜಿ. ಯಷ್ಟು ಎರೆ ಹುಳು ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 2-3 ಸಲ ಕೊಡುವುದ ರಿಂದ ಗಿಡದ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಸಾಧ್ಯ.
4) ಶಿಲೀಂದ್ರನಾಶಕಗಳಾದ ಪ್ರೊಪಿಕೊನಾಜೋಲ್ 0.5 ಮಿ.ಲೀ. ಅಥವಾ ಸಾಫ್ 2 ಗ್ರಾಂ ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ ಬೆರೆಸಿ, ರೋಗ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಂಡ ತಕ್ಷಣವೇ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು. ಅಂಟು ದ್ರಾವಣಗಳಾದ ಸ್ಟಿಕಾಲ್ ಅಥವಾ ಟೀಪಾಲ್‌ನ್ನು 5 ಮಿ.ಲೀ.16 ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ ಶಿಲೀಂದ್ರ ನಾಶಕದೊಂದಿಗೆ ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡುವುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ.

ರೋಗದ ತೀವ್ರತೆಗನುಗುಣವಾಗಿ 15 ದಿನಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಸಿಂಪರಣೆಯನ್ನು ಪುನರಾ ವರ್ತಿಸುವುದರಿಂದ ರೋಗದ ಹತೋಟಿ ಸಾಧ್ಯ. ●

ಗುರುದತ್ತ ಎಂ. ಹೆಗಡೆ , ಬಿ. ಎಸ್. ಶಿವಕುಮಾರ ಮತ್ತು ಎಂ. ಆರ್.ಕಾಚಾಪುರ್
ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರ, ಹನುಮನಮಟ್ಟಿ